Základní škola a Mateřská škola při Priessnitzových léčebných lázních a.s., Jeseník
Kalvodova 360, Jeseník, 790 03
www.zspll.cz **e-mail: reditel@zspll.cz** **☎ 724 037 557**

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro předškolní vzdělávání

pracoviště mateřské školy při dětském oddělení Nemocnice AGEL Jeseník a.s.

Název programu:

„HRAJEME SI, UČÍME SE, POZNÁVÁME - KAŽDÝ DEN“

Motto:
„Naši učitelé nesmějí být podobni sloupům u cest, jež pouze ukazují kam jít, ale samy nejdou.“

Obsah:

1 Identifikační údaje ... 3
2 Obecná charakteristika školy ... 4
3 Podmínky vzdělávání ... 5
3.1 Věcné podmínky ... 5
3.2 Životospráva ... 5
3.3 Psychosociální podmínky ... 6
3.4 Organizace a řízení mateřské školy ... 6
3.5 Personální a pedagogické zajištění a spoluúčast rodičů ... 6
3.6 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka, dětí nadaných a dětí od dvou do tří let ... 7
4 Organizace vzdělávání ... 8
5 Charakteristika vzdělávacího programu ... 9
5.1 Vzdělávací cíle předškolního vzdělávání: ... 9
5.2 Metody a formy vzdělávání ... 10
5.3 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami ... 10
5.3.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování Plánu pedagogické podpory ... 11
5.3.2 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování Individuálního vzdělávacího plánu ... 11
5.4 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka ... 11
5.5 Zajištění vzdělávání dětí nadaných ... 12
5.5.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování Plánu pedagogické podpory ... 12
5.5.2 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování Individuálního vzdělávacího plánu ... 12
5.6 Zajištění vzdělávání dětí od dvou do tří let ... 12
6 Vzdělávací obsah ... 14
6.1 Oblasti předškolního vzdělávání ... 14
6.1.1 Dítě a jeho tělo ... 14
6.1.2 Dítě a jeho psychika ... 15
6.1.3 Dítě a ten druhý ... 16
6.1.4 Dítě a společnost ... 17
6.1.5 Dítě a svět ... 18
6.2 Integrované bloky ... 19
6.2.1 S radostí jde všechno lépe ... 19
6.2.2 Podzimní nálada a vánoční očekávání ... 20
6.2.3 Zimní radovánky ... 20
6.2.4 Zaťukalo jaro ... 21
6.2.5 Zavolejte pana doktora ... 22
6.2.6 V létě je nám prima ... 23
6.3 Dílčí programy a projekty ... 24
6.3.1 Projekt celoroční: Co mě čeká ... 24
6.3.2 Projekt celoroční: Prevence dětských úrazů ... 24
6.3.3 Projekt celoroční: Starý český rok ... 24
7 Systém evaulace ... 25
7.1 Autoevaluace školy ... 25
8 Přílohy školního vzdělávacího programu ... 26

1 Identifikační údaje

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Název programu: **HRAJEME SI, UČÍME SE, POZNÁVÁME – KAŽDÝ DEN**

Název školy: *Základní škola a Mateřská škola při Priessnitzových léčebných lázních a.s., Jeseník, Kalvodova 360, 790 03 Jeseník*

Zřizovatel: *Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc*

Telefon: *585 508 856*

Webové stránky: *www.kr-olomoucky.cz*

Sídlo školy: *Dětské oddělení Nemocnice AGEL Jeseník a.s.*
Lipovská 103/39, 790 01 Jeseník, telefon 584 458 337

Ředitelka: *Mgr. Eliška Ježková*

Kontakty

Telefon: *mobil: 724 037 557*

E-mail: *reditel@zspll.cz*

Webové stránky: www.zspll.cz

Zpracovatel ŠVP: *Bc. Ivona Vrbková, učitelka mateřské školy ve spolupráci s vedením školy a koordinátorkou ŠVP*

Číslo jednací: ZMSP 278/2017

Platnost dokumentu: *1. 9. 2021*

Podpis ředitele školy: **Razítko školy:**

2 Obecná charakteristika školy

Od roku 1998 je ZŠ a MŠ při dětském oddělení Nemocnice AGEL Jeseník a.s. součástí ZŠ a MŠ při Priessnitzových léčebných lázních a.s. Jeseník. S účinností od 1. 9. 2002 je zřizovatelem školy Krajský úřad Olomouckého kraje.

ZŠ a MŠ při PLL je státní školou s právní subjektivitou pro žáky se zdravotním oslabením nebo žáky dlouhodobě nemocné umístěné ve zdravotnickém zařízení. Mateřská škola

je jednotřídní a pracuje v ní 1 učitelka MŠ.

K předškolnímu vzdělávání využívá škola třídu, která je umístěna v 5. patře budovy panelového typu, kde se nachází dětské oddělení Nemocnice AGEL Jeseník a.s.. Prostory třídy jsou společné pro základní i mateřskou školu – celková plocha je 24 m². Třída je útulná, pokryta kobercem, kolem stěn jsou umístěny skříně a stoly se židlemi. Prostor uprostřed je volný a slouží dětem k spontánním a řízeným hrám.

Další prostory, které škola využívá, jsou pokoje dětí, jídelna, WC, koupelna, otevřená společenská místnost s chodbou. Všechny prostory dětského oddělení zútulňují nástěnné malby a obrázky na sklech se vkusnou dětskou tématikou, které zrealizovala učitelka mateřské školy.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Rozloha třídy: 24m²

Počet tříd: 1

Bezbariérový přístup do třídy: ano

Část majetku je zapůjčena nemocnicí.

Věcné vybavení: veškerý materiál a pomůcky školy jsou umístěny ve třídě a jídelně v uzamykatelných skříňkách a otevřených policích. Ve třídě jsou:

- 2 psací stoly se čtyřmi židlemi, dvě výškově nastavitelné lavice se třemi židlemi, konferenční stůl se dvěma křesly
- hračky a hry (stavebnice Lego, Duplo, Seva, Grapa, společenské hry, puzzle, vkládací tvary, panenky, nádobíčko, autíčka…)
- výtvarný a pracovní materiál (výkresy, barevné papíry, vodové barvy, pastelky, pastely, nůžky, plastelína…)
- dětská knihovna (leporela, klasické pohádky, příběhy, dětská poezie, encyklopedie)
- televize, DVD přehrávač, skříňka na DVD, CD – dětské filmy a pohádky
- 2 počítače s připojením k internetu a jedna tiskárna
- 2 notebooky, tablety, přenosný DVD přehrávač, radiomagnetofony a CD přehrávač
- dvě magnetické tabule slouží k výuce a výstavce dětských prací (nástěnky k prezentaci dětských prací jsou v jídelně, společenské místnosti a čekárně dětského oddělení)

3.2 Životospráva

Dětem poskytuje vyváženou stravu a tekutiny nemocnice, intervaly mezi jídly jsou dodržovány dle režimu dne a provozního řádu – viz přílohy 1, 2. Dvouletým dětem pomáhá při sebeobsluze zdravotní sestra, rodič nebo učitelka. Respektujeme individuální potřebu aktivity, spánku a odpočinku. Pedagogové se chovají podle zásad zdravého životního stylu a jsou dětem vzorem.

Pobyt venku: uskutečňuje se za příznivého a teplého počasí v areálu nemocnice a po dohodě s ošetřujícím lékařem, maximální počet dětí 6.

3.3 Psychosociální podmínky

Nově příchozí děti mají možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci. Na oddělení bývají přijímány i děti ze sociálně slabších rodin, děti různých národností a etnických skupin (polská, romská), děti, které mají problémy ve škole, děti týrané, šikanované. Ve škole se setkáváme s dětmi z dětských domovů a Ústavu sociální péče.

Školní vzdělávací program (dále ŠVP) zohledňuje specifické prostředí zdravotnického zařízení, veškeré činnosti a hry podřizuje aktuálnímu zdravotnímu a psychickému stavu dítěte. Učitel respektuje potřeby dětí (obecně lidské, vývojové a individuální) a vytváří vztahy založené na vzájemné ohleduplnosti a zdvořilosti, důvěře, toleranci, solidaritě, vzájemné pomoci a podpoře. Využívá pozitivní ocenění a rovný přístup ke všem dětem. Přichází s nabídkou činností a dítě si samo vybírá, o co má zájem. Je kladen důraz na individuální přístup ke každému dítěti i jeho doprovodu. Počet dětí se rychle mění, kolektiv je věkově i sociálně nesourodý.

3.4 Organizace a řízení mateřské školy

Organizace chodu mateřské školy se podřizuje režimovým opatřením dětského oddělení a zdravotnímu stavu dítěte. Reaguje na individuální možnosti dítěte či aktuálně změněné potřeby. Plánování vychází z potřeb a zájmů dětí. Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený. Pokud to děti potřebují, mají možnost neúčastnit se společných činností a uchýlit se do klidného koutku, na lůžko. Provoz v MŠ - viz provozní řád, režim dne.

Ředitel školy vyhodnocuje práci školy, zaměstnanců a pozitivně podporuje jejich vzájemnou spolupráci. V plánování pedagogické práce se opírá o kontrolní a evaluační analýzu a využívá zpětnou vazbu. Informace o chodu školy jsou řešeny na pracovních poradách, pedagogických radách a přístupné na webových stránkách školy.

3.5 Personální a pedagogické zajištění a spoluúčast rodičů

Kvalifikace: 1 učitelka mateřské školy – vzdělání: střední pedagogické, vysokoškolské bakalářské studium pro učitelky mateřských škol a výchovné pracovníky (státní zkouška z logopedie a psychopedie).

Učitelka je proškolena v problematice ochrany při mimořádných událostech a bezpečnosti práce. Prošla úrovní Z ve školení práce na počítači v projektu SIPVZ, úrovní P (digitální fotografie). Další vzdělávání je zajišťováno a podporováno ze strany ředitelství formou DVPP, samostudiem odborné literatury (pedagogická knihovna, Učitelské noviny, Informatorium 3 -8…).

Učitelka mateřské školy pracuje pod ZŠ Bělá pod Pradědem jako logopedický asistent.

Funkce: učitelka mateřské školy

Základní pracovní náplň: výchovně - vzdělávací péče o děti 2-6 let, i starší, pokud ještě nechodí do základní školy.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, základní školou při nemocnici a Základní školou při PLL a.s., Jeseník, se zaměstnanci dětského oddělení, s odborníky (psycholog, rehabilitační pracovník, zaměstnanci zdravotní záchranné služby…)

Na základě analýz předchozích školních roků se do činnosti školy zapojují rodiče, kteří jsou s dětmi na oddělení v době jejich hospitalizace. Účast na činnosti školy je z jejich strany dobrovolná. Pro rodiče s dětmi jsou připraveny seznamy her, hraček a knih, které si mohou ve třídě půjčit. Prostřednictvím rodičů učitelka lépe navazuje kontakt s dítětem, předkládá činnosti, seznamuje je s chystanými zdravotnickými zákroky a snaží se jim porozumět a chápat jejich problémy. Rodiče mají možnost vyjádřit své názory v anonymním dotazníku, mohou si domluvit individuální konzultaci s učitelkou o prospívání svého dítěte. Zaměstnávání dětí se prolíná v součinnosti s chodem dětského oddělení.

Mateřská škola spolupracuje:

- zdravotní personál (lékaři, zdravotní sestry, rehabilitační pracovníci) – každodenní seznámení se zdravotním a psychickým stavem, s chystanými zákroky a vyšetřením, vhodným zatížením dítěte
- učitelka základní školy – úzká spolupráce při plánovaných akcích školy, vzájemné zaměstnávání dětí, dohled na pokojích i ve třídě
- psycholog – vzájemné diskrétní informace o hospitalizovaných dětech, jejich zájmech a zálibách, problémech

3.6 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka, dětí nadaných a dětí od dvou do tří let

Škola vytváří podmínky k využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Vytváříme prostorové uspořádání třídy a pracovního místa respektující nároky dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a používáme pomůcky, které jsou vhodné pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka, dětí nadaných i dětí dvouletých. Doplnili jsme vybavení o hračky plastové, omyvatelné a bez menších částí. Průběžně budeme jejich sortiment rozšiřovat.

4 Organizace vzdělávání

Provoz mateřské školy při zdravotnickém zařízení se prolíná s denním režimem dětského oddělení a plně respektuje individuální možnosti hospitalizovaných dětí. Dává dětem prostor pro hru a vzdělávání, ale současně dbá na zájmy a obtížnou situaci, v níž se děti díky nemoci ocitají.

Do skupiny třídy jsou děti zařazovány po dohodě s ošetřujícím lékařem, sestrou. Dětem, které jsou upoutány na lůžko, bývají nabídnuty jednoduché činnosti, např. prohlížení knih, četba, kreslení, skládání puzzle, individuální rozhovory s učitelkou atd. Vzdělávání ve třídě probíhá zpravidla v menší skupině nebo individuálně. Využívá metody prožitkového a kooperativního učení hrou, spontánní sociální učení, řízené činnosti, které jsou učitelem přímo nebo nepřímo motivované.

Provozní řád: viz Příloha č. 1

Režim dne: viz Příloha č. 2

Konkrétní podmínky v naší mateřské škole jsou vyhovující vzhledem ke specifickému vzdělávání při zdravotnickém zařízení, kde se nemocné dítě nachází. Všechny podmínky se přizpůsobují stavu dítěte, různým individuálním potřebám a možnostem, včetně vzdělávacích potřeb speciálních a léčebnému procesu.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program naší mateřské školy je programem vlastním a vychází z cílů a kompetencí pro Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání.

5.1 Vzdělávací cíle předškolního vzdělávání:

- Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
- Osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Základní filozofie ŠVP:

„Hlavním cílem mateřské školy při dětském oddělení Nemocnice AGEL Jeseník a.s. **je pečovat o dítě jako celek, o jeho somatické, psychické a sociální zdraví a napomáhat vhodnými činnostmi k jeho léčbě.“**

Školní vzdělávací program Mateřské školy při zdravotnickém zařízení Nemocnice AGEL Jeseník a.s. se jmenuje: **„Hrajeme si, učíme se, poznáváme – každý den“.**

Děti prožívají náročnou situaci, jsou v neznámém prostředí, nemocné, čekají je nepříjemné zákroky, a proto je třeba jejich situaci zpříjemnit vhodnou nabídkou aktivit, se spoluúčastí rodičů.

Jak už vyplývá z motivačního názvu našeho školního vzdělávacího programu, prioritu a nezastupitelné místo má **hra**, jež je obsažena ve všech vzdělávacích, výchovných i odpočinkových činnostech. Profesionálně koncipovaná hra v nemocnici snižuje stres dítěte, usnadňuje léčbu a zkracuje dobu potřebnou k hospitalizaci. Hra tedy prolíná dopoledními i odpoledními činnostmi, ve vzdělávacích tématech, přípravou dětí na vyšetření a pomáhá dětem odpočinout si od každodenního stereotypu v nemocnici.

Specifické vzdělávací cíle ŠVP směřující ke klíčovým kompetencím:

- naučit se chápat druhé, rozumět jim, spolupracovat s nimi a řešit konflikty dohodou
- být schopen domluvit se s druhými a spolupracovat s nimi
- podporovat tvořivou činnost, poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (radost, smutek) a snažit se ovládat své chování (zlost, odložit osobní přání)
- osvojení poznatků o lidském těle, zdraví i nemoci, prevencí předcházet úrazům

- vyvarovat se nebezpečných situací, vědět, kde hledat pomoc (nemoci, úrazy, nebezpečí hrozící v dopravních situacích, při setkání s cizími lidmi, neznámými věcmi či jevy)
- zvládat jednoduchou sebeobsluhu a pracovní úkony
- podporovat důvěru dítěte ve vlastní síly a dostatečně oceňovat jeho snahu a úsilí
- upevňovat základní společenské návyky ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit, rozloučit se, požádat, poděkovat, neskákat do řeči, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení)
- utvořit si dětskou představu, co je dobře a co špatně, co se smí a co nesmí (neubližovat, neponižovat, nebrat cizí věci, neničit věci kolem sebe, zacházet šetrně s hračkami, s věcmi denní potřeby, s knížkami)
- vážit si života ve všech jeho formách, jak světa přírody, tak i světa lidí
- pomáhat pečovat o životní prostředí, vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, přírodou a planetou Zemí a spoluvytvářet pohodu

5.2 Metody a formy vzdělávání

Vzhledem k individuálně různým potřebám a možnostem jednotlivých dětí je při plnění vzdělávacích cílů potřebný i správný výběr metod, prostředků a forem. Vytváříme vstřícné, podnětné a obsahově bohaté vzdělávací prostředí. Podporujeme postupný rozvoj dětí v základních dovednostech tak, aby docílily úspěchu. Nejčastěji jsou uplatňovány:

- metody: prožitková hra a kooperativní učení, situační učení, spontánní sociální učení, princip přirozené nápodoby, pochvala, povzbuzení, rozhovor, vysvětlení
- prostředky: hra – manipulační, námětová, konstruktivní, výtvarná, dramatická, grafomotorická cvičení
- formy: didakticky zacílená činnost, motivovaná přímo nebo nepřímo pedagogem individuálně, ve skupině, s asistencí rodičů, jsou-li s dětmi v nemocnici

Vzdělávací metody a prostředky jsou voleny tak, aby rozvíjely u dětí klíčové kompetence a utvářely osobnost jako celek. Vytváříme tak podmínky pro rozvoj komunikačních dovedností, vedeme žáky k samostatnosti, tvořivosti, spolupráci a vzájemné toleranci. Učíme žáky pečovat o své zdraví a o prostředí, ve kterém žijí.

5.3 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností potřebuje **poskytnutí podpůrných opatření** (v souladu se školským zákonem, s vyhláškou 27/2016 Sb, § 16 školského zákona). Všem žákům jsou podle přiznaných

podpůrných opatření poskytovány **předměty speciálně pedagogické péče.** Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v nemocnici je kladen důraz na spolupráci s rodiči, zákonnými zástupci. Rozhovorem s rodiči učitelka zjistí, zda dítě má ve své kmenové škole vypracován plán pedagogické podpory, případně na doporučení školského poradenského zařízení individuální vzdělávací plán poskytování podpůrných opatření. V době adaptace dítěte na nové prostředí učitel cíleně pozoruje děti v jejich rozvoji, zjistí-li problémy v nějaké oblasti vývoje, citlivě je řeší s rodičem. Má-li dítě přiznaný některý stupeň podpůrného opatření, respektuje plán pedagogických opatření kmenové školy a školského poradenského zařízení. Ve vzdělávacích činnostech se uplatňuje individualizace, časté opakování a střídání činností s respektováním pracovního tempa dítěte. V průběhu pobytu v mateřské škole se zaměřujeme na osvojení samostatnosti, sebeobsluhy a základních hygienických návyků odpovídajících věku a stupni postižení dítěte. Aktivitu a výsledky činností hodnotíme pozitivně. O prospívání dítěte, rozvoji a učení vede učitelka s rodiči individuální konzultace.

5.3.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování Plánu pedagogické podpory

PLPP sestavuje učitel pro dítě od prvního stupně podpůrných opatření, nepostačuje-li samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb dítěte při vzdělávání. Seznámí se s ním všichni vyučující a zákonný zástupce dítěte. Obsahuje popis obtíží dítěte, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu.

5.3.2 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování Individuálního vzdělávacího plánu

IVP zpracovává učitel pro dítě od druhého stupně podpůrných opatření na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce dítěte. Stanoví např. metody práce s žákem, způsoby kontroly osvojení znalostí a dovedností.

5.4 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Mateřská škola poskytuje dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, jazykovou podporu, která jim umožní zapojit se do vzdělávání. Rozhovorem s rodičem při nástupu do nemocnice učitelka zjistí, zda má dítě ve své kmenové škole vypracován individuální vzdělávací plán poskytování podpůrných opatření. K individuální práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka lze využívat *Kurikulum češtiny* jako

druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání. Činnosti a aktivity jsou hned po ukončení hodnoceny kladně a jsou vedeny individuální konzultace s rodiči.

5.5 Zajištění vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola vytváří podmínky k využití potenciálu nadaných dětí v různých oblastech. Má-li dítě širokou slovní zásobu, plynule se vyjadřuje, je zvědavé, chce vědět, jak věci fungují, má smysl pro humor, je impulzivní, naznačuje nám to, že dítě může být výrazněji nadané. Takovým dětem se nabízí obtížnější úkoly, širší nabídka činností a aktivit k prohloubení jejich schopností. Rozhovorem s rodiči učitelka zjistí, zda dítě má ve své kmenové škole vypracován plán pedagogické podpory, případně na doporučení školského poradenského zařízení individuální vzdělávací plán poskytování podpůrných opatření. Činnosti a aktivity dětí hodnotí kladně, aby se děti cítily v pohodě po stránce fyzické, psychické i sociální. O prospívání dítěte, rozvoji a učení vede učitelka s rodiči individuální konzultace.

5.5.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování Plánu pedagogické podpory

PLPP sestavuje učitel dětem s výraznými projevy nadání. Týká se nadaných dětí s podpůrnými opatřeními prvního stupně.

5.5.2 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování Individuálního vzdělávacího plánu

Individuální vzdělávací plán sestavuje učitel, pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech.

5.6 Zajištění vzdělávání dětí od dvou do tří let

Do mateřské školy při dětském oddělení v nemocnici bývají zařazovány děti dvouleté s doprovodem rodičů nebo samy. Předškolní vzdělávání organizujeme s ohledem na specifika související s dosahovanou úrovní dítěte ve všech oblastech vývoje. Děti od dvou do tří let mají silnější vazbu na dospělou osobu, potřebují pravidelný denní režim, individuální péči, podnětné prostředí a srozumitelná pravidla. Učí se nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Mají krátkodobou pozornost, vyžadují co největší prostor pro volné hry a pohybové aktivity.

Při hygieně a životosprávě dvouletých dětí spolupracuje učitelka s rodiči a zdravotnickým personálem. O zařazení dítěte do třídy mateřské školy rozhoduje na dětském oddělení lékař nebo zdravotní sestra.

Vzdělávání dvouletých dětí se zaměřuje na krátkodobou manipulaci s předměty pod dohledem dospělé osoby, na vytváření návyků a pravidelných rituálů. Děti si hrají nápodobou. Ve třídě jsou hračky a pomůcky uloženy v uzamykatelných skříňkách, jsou nastavena pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek. Pro děti byly zakoupeny omyvatelné hračky odpovídající jejich věku a jejich sortiment budeme dále doplňovat.

6 Vzdělávací obsah

Vzdělávací práce učitelky mateřské školy v nemocnici probíhá individuálně u postýlek, na pokojích a v herně. Učitelka nejprve navazuje kontakt s dětmi a nabízí různé činnosti a postupně s dětmi plní obsah školního vzdělávacího programu, který se vždy přizpůsobuje zdravotnímu stavu dítěte, dětem se speciálními vzdělávacími potřebami, dětem nadaným a dětem dvou až tříletým.

Jednotlivé činnosti se v plánu mohou opakovat, protože děti se neustále střídají. Ve výběru témat je důležitá tvořivost, improvizační a kombinační schopnost a dovednost děti zaujmout.

6.1 Oblasti předškolního vzdělávání

6.1.1 Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle:

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj pohybových dovedností a zdokonalování jemné motoriky
- osvojení si poznatků o lidském těle, funkci některých orgánů, pojem zdraví

Vzdělávací nabídka:

- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti
- smyslové a psychomotorické hry
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s pomůckami a s materiálem
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující pohodu prostředí
- činnosti směřující k prevenci úrazů

Očekávané výstupy:

- pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkci
- rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- zvládnout sebeobsluhu a základní kulturně hygienické návyky
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
- zacházet s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, materiály

- mít povědomí o způsobu ochrany zdraví a bezpečí a kde hledat pomoc

6.1.2 Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností (vnímaní, naslouchání, výslovnost, mluvní projev)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbální i neverbální)
- základní dovednosti předcházející čtení, psaní i další formy sdělení (výtvarné, hudební)
- rozvoj tvořivosti (tvořivé myšlení, řešení problémů)
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet a prožívat
- rozvoj schopnosti sebeovládání

Vzdělávací nabídka:

- sluchové a rytmické hry, slovní hádanky, vokální činnosti
- vyprávění zážitků, příběhů podle obrazového materiálu, fantazie
- vyřizování vzkazů a zpráv
- přednes, zpěv, dramatizace
- prohlížení „čtení“ knížek, časopisů,
- určování, pojmenování vlastností objektů a předmětů (barva, tvar, velikost…)
- spontánní hra, volné hry s materiály a předměty
- námětové hry a činnosti
- hry procvičující orientaci v prostoru i rovině
- seznamování s elementárními matematickými a časovými pojmy
- hry na téma rodiny, přátelství
- pozorování různých lidských vlastností a rozdílů, nálad (úsměv, pláč, zloba, údiv…)

Očekávané výstupy:

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo a intonaci řeči
- formulovat otázky, odpovídat a porozumět slyšenému
- popsat situaci
- chápat slovní vtip a humor
- projevovat zájem o knížky, hudbu, film
- vědomě pozoruje, všímá si (nové, změněné, chybějící)

- chápat prostorové pojmy a orientovat se v prostoru i rovině
- chápat elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, jaro…)
- odloučit se na určitý čas od rodičů, blízkých
- respektovat vyjasněná a pochopená pravidla
- přijímat ocenění i neúspěch, prožívat radost
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, rozlišovat citové projevy (láska, soucítění, strach, smutek…)

6.1.3 Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle:

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- posilování prosociálních postojů (sociální citlivost, tolerance, respekt, přizpůsobivost)
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Vzdělávací nabídka:

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity
- společenské hry
- činnosti ve dvojici, ve skupinách
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- hry, které vedou k ohleduplnosti, k ochotě půjčit hračku, střídat se, pomoci druhému

Očekávané výstupy:

- navazovat kontakty s dospělými, komunikovat, respektovat
- porozumět projevům vyjádření emocí a nálad
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá pravidla chování a soužití doma ve škole, herní pravidla
- chápat, že lidé mají stejnou hodnotu, i když jsou odlišní
- vnímat, co si druhý přeje a vycházet mu vstříc, dělit se s ním o hračky, pomůcky
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování

6.1.4 Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle:

- poznávání pravidel společenského soužití v rámci přirozeného sociokulturního prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- rozvoj společenského a estetického vkusu

Vzdělávací nabídka:

- každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v mateřské škole
- společenské hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty)
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (zvyky, tradice)
- poslech pohádek, písní přibližujících mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost)
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí (druhy povolání, využití ukázek z okolí dítěte – lékař, zdravotní sestra, uklízečka, řidič…)
- aktivity přibližující dětem přirozeným způsobem tradice a zvyky

Očekávané výstupy:

- uplatňovat návyky společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit, rozloučit se, vyslechnout sdělení, poprosit…)
- adaptovat se na požadavky a změny ve škole, skupině (podřídit se, spolupracovat)
- utvořit si dětskou představu o pravidlech chování (chovat se zdvořile k dětem, dospělým, vážit si jejich úsilí a práce)
- dodržovat pravidla her a jiných činností
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí pomocí různých výtvarných technik
- uvědomovat si, že ne všichni dodržují pravidla chování a mohou tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých (lež, ubližování, agresivita)
- vnímat umělecké a kulturní podněty (říci, co bylo hezké, zajímavé)

6.1.5 Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle:

- seznámení s místem a prostředím, kde dítě žije, pozitivní vztah
- vytváření povědomí o sounáležitosti se světem, živou i neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí zlepšovat, chránit, ale i ničit, poškozovat
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- osvojení poznatků potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí
- vytváření zdravého a bezpečného prostředí a ochrana dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Vzdělávací nabídka:

- pozorování blízkého prostředí, přírody, vycházky do okolí
- praktické užívání předmětů, se kterými se dítě běžně setkává
- pokusy a manipulace s různými materiály
- činnosti zaměřené k péči o školní prostředí
- hry na téma dopravy, nácvik chování v dalších situacích
- zprostředkované i přirozené poznávání přírody v okolí (rostliny, živočichové, počasí, roční období)
- práce s texty, obrazovým materiálem (encyklopedie, média, počítač)

Očekávané výstupy:

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí (třída, oddělení)
- všímat si změn a dění v nejbližším okolí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát na pořádek, čistotu, vhodným způsobem nakládat s odpady, spoluvytvářet pohodu)
- vnímat, že svět má svůj řád, je různorodý (existence různých národů, zemí, o planetě Zemi)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, mít povědomí, jak se chránit

6.2 Integrované bloky

Vzdělávací práce učitelky v mateřské škole v nemocnici se uskutečňuje v integrovaných blocích. Jsou zvolena taková témata, která jsou pro většinu dětí blízká, zajímavá a motivující.

6.2.1 S radostí jde všechno lépe

Charakteristika:

Začíná nový školní rok, děti opouští rodinné zázemí a „samostatně“ vstupují do světa lidí. Podzim nám přináší bohatou úrodu. Příroda září všemi barvami a počasí nás zkouší svou rozmanitostí.

Dílčí cíle:

- osvojení si poznatků o lidském těle
- rozvoj a užívání smyslů
- koordinace ruky a oka
- běžné verbální a neverbální aktivity
- vytváření povědomí o sounáležitosti s přírodou, chápat, že se všechno vyvíjí a mění
- seznámení s místem a prostředím, kde dítě žije, pozitivní vztah

Očekávané výstupy:

- rozlišovat, co zdraví prospívá a co zdraví škodí
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- odloučit se na určitý čas od rodičů, blízkých
- správně vyslovovat, ovládat tempo a intonaci řeči
- uplatňovat návyky společenského chování ve styku s dospělými a dětmi
- utvořit si dětskou představu o pravidlech chování
- všímat si změn a dění v nejbližším okolí
- chápat elementární časové pojmy

Vzdělávací nabídka: viz Příloha č. 4

6.2.2 Podzimní nálada a vánoční očekávání

Charakteristika:

Bohatá úroda je sklizena, nastává čas různých oslav – Halloween, Dušičky, hody a posvícení. Lidé se setkávají, baví se, mají čas poznávat věci, zvířátka a předměty kolem nás. Blíží se čas nejkrásnějších svátků v roce – Vánoc. Období příprav, tajemný podvečer pátého prosince, dárky pro přátele. Sníh přikryje vše bělounkou peřinkou. Připomínáme si vánoční tradice, zvyky, sounáležitost s přírodou.

Dílčí cíle:

- osvojení si poznatků o lidském těle, některých orgánech a jeho funkcích
- rozvoj pohybových dovedností a zdokonalování jemné motoriky
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet a prožívat
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění
- rozvoj společenského a estetického vkusu

Očekávané výstupy:

- pojmenovat části lidského těla, některé orgány, znát jejich funkci
- zvládnout sebeobsluhu a základní kulturně hygienické návyky
- ovládat koordinaci ruky a oka
- vnímat, co si druhý přeje a vycházet mu vstříc, dělit se s ním o hračky, pomůcky
- chápat elementární matematické pojmy
- všímat si změn v nejbližším okolí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

Vzdělávací nabídka: viz Příloha č. 4

6.2.3 Zimní radovánky

Charakteristika:

Venku nám mrzne a mráz vytváří na oknech ledové květy. Z oblohy padají sněhové vločky a rampouchy zdobí okraje střech. Zima nás láká k zimním sportům a hrám, ale vystavuje nás také různým nebezpečným situacím při dopravě, při sportu. Příroda spí a lidé pečují o ptáčky a lesní zvířátka. Máme čas hrát si v teple, třeba na různé profese, poznávat sebe a lidové tradice.

Dílčí cíle:

- osvojení poznatků o lidském těle, funkci některých orgánů, pojem zdraví
- rozvoj pohybových dovedností
- základní dovednosti předcházející čtení, psaní i další formy sdělení
- rozvoj řečových a komunikativních dovedností
- rozvoj tvořivosti (tvořivé myšlení, řešení problémů)
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- vytváření zdravého a bezpečného prostředí
- seznamování se světem lidí

Očekávané výstupy:

- pojmenovat části těla, orgány a jejich funkce
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
- rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí
- chápat slovní vtip a humor
- chápat prostorové pojmy a orientovat se v prostoru
- spolupracovat s ním ostatními
- seznamování se světem lidí, kulturou
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Vzdělávací nabídka: viz Příloha č. 4

6.2.4 Zaťukalo jaro

Charakteristika:

Delší dny a sluneční svit probouzí přírodu (jarní květiny, ptáci, počasí). Slavíme svátky jara – Velikonoce. Symbolem jara jsou mláďátka, poznávání domácích i volně žijících zvířat. Překotné změny v přírodě nás motivují k poznávání okolního světa v naší blízkosti (město, vesnice) a podněcují nás k všestranné tvořivosti - výroba přáníček ke Dni matek.

Dílčí cíle:

- rozvoj pohybových dovedností a zdokonalení jemné motoriky
- rozvoj řečových a komunikativních dovedností
- posilování prosociálních postojů
- poznávání pravidel společenského soužití
- rozvoj tvořivosti
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, v němž dítě žije
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí zlepšovat, ale i ničit

Očekávané výstupy:

- vnímat a rozlišovat pomocí smyslů
- zacházet s předměty denní potřeby, hračkami, pomůcky, materiály
- ovládat dech, tempo řeči
- vědomě pozoruje, všímá si (nové, chybějící…)
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, přírodě i k věcem
- respektovat vyjasněná a pochopená pravidla
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí pomocí různých výtvarných technik
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (vhodným způsobem nakládat s odpady)

Vzdělávací nabídka: viz Příloha č. 4

6.2.5 Zavolejte pana doktora

Charakteristika:

Jsme-li zdraví, jsme i veselí. Víme, co máme dělat, když jsme nemocní. Zavoláme pana doktora, který nás naučí chránit si zdraví, předcházet nebezpečným situacím. Máme radost ze získávání nových poznatků o přírodě, baví nás poznávat květiny a zvířátka.

Dílčí cíle:

- uvědomění si vlastního těla
- osvojení si poznatků o zdraví, funkcích některých orgánů
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet a prožívat

- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými lidmi
- seznamování se světem lidí, přírodou
- vytváření zdravého a bezpečného prostředí a ochrana dítěte před jeho nebezpečím

Očekávané výstupy:

- rozlišovat, co zdraví prospívá a co škodí
- mít povědomí o způsobu ochrany zdraví a bezpečí a kde hledat pomoc
- formulovat otázky, odpovídat a porozumět slyšenému
- popsat situaci
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí pomocí výtvarných technik
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, mít povědomí, jak se chránit

Vzdělávací nabídka: viz Příloha č. 4

6.2.6 V létě je nám prima

Charakteristika:

Léto je Slunce, voda, teplý větřík a duha, také déšť a bouřka. Dozrávají první letní plody, louky hýří barvami květů a v trávě se brouček koupá. Děti slaví svůj velký svátek, který slavíme i my v nemocnici (poznávání národností, rozdíly pleti, oblečení, řeč, všude si děti rády hrají).

Děti čekají prázdniny, čas cestování, odpočinku a radovánek.

Dílčí cíle:

- rozvoj pohybových dovedností a zdokonalování jemné motoriky
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
- vytváření podvědomí o existenci ostatních kultur a národností
- posilování prosociálních postojů
- vytváření podvědomí o sounáležitosti se světem, živou i neživou přírodou

Očekávané výstupy:

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- ovládat koordinaci ruky a oka
- projevovat zájem o knížky, hudbu a film
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, rozlišovat citové projevy
- dodržovat dohodnutá pravidla chování a soužití doma, ve škole
- vnímat umělecké a kulturní podněty (říct si, co bylo hezké a zajímavé)
- vnímat, že svět má svůj řád, je různorodý (existence různých národů, zemí, o planetě Zemi)

Vzdělávací nabídka: viz Příloha č. 4

6.3 Dílčí programy a projekty

6.3.1 Projekt celoroční: Co mě čeká

Vzájemná spolupráce se zdravotním personálem (zdravotní sestry, lékaři) při vytváření pohodového prostředí pro děti, což povede k jejich lepšímu uzdravování. Využití panáčků Mařenky a Jeníčka k vysvětlení zdravotnických zákroků spolu s fotoalbem jednotlivých vyšetření.

6.3.2 Projekt celoroční: Prevence dětských úrazů

Na podkladech projektu Dětství bez úrazů se děti naučí, jak se chovat, aby k úrazu nedošlo. Vytvoření sborníku obrázků s úrazy, které se dětem staly a kvůli nimž byly hospitalizovány na dětském oddělení. Uspořádání besedy ve spolupráci se Zdravotnickou záchrannou službou Jeseník, praktické ukázky první pomoci, jak se zachovat v kritických situacích.

6.3.3 Projekt celoroční: Starý český rok

V průběhu roku prolínají do krátkodobých projektů školy a třídy roční období, lidové tradice (Velikonoce, Vánoce…), průběžné seznamování dětí s lidovými tradicemi a kulturními hodnotami, jež vznikaly řadu let a můžeme na ně být hrdí.

Poznámka: projektům je třeba dát dostatek prostoru a času a především musíme chápat potřeby dětí (chci si hrát, nemám zájem, je mi smutno…), můžeme zapojit i rodiče, kteří jsou s dětmi v průběhu jejich hospitalizace na oddělení.

7 Systém evaluace

Cílem hodnocení je poskytnutí **zpětné vazby**, prostřednictvím které dítě získává informaci o tom, co se naučil, jakou problematiku zvládá, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje. Soustřeďujeme se na individuální pokrok každého dítěte a tím splnění daných požadavků.

Podklady pro hodnocení získáváme pozorováním dětí a sledováním jejich výkonu. Evaluace je doplněna i konzultacemi s rodiči, jež se zúčastňují hospitalizace s dítětem. Hodnocení dětí, jejich schopností, dosažení cílů bývá bezprostředně po skončení činnosti z důvodu krátkodobých hospitalizací dětí (hodnocení bývá provedeno v týdenním plánu školy, nedosáhlo-li se splnění úkolu, je uveden odkaz k dalšímu procvičení). **Vždy je třeba najít něco pozitivního v hodnocení dítěte, a tím zmírňovat jeho stres z pobytu v nemocnici.**

7.1 Autoevaluace školy

Vnitřní hodnocení školy napomáhá ke zkvalitnění výchovy a vzdělávání v mateřské škole a také zabezpečuje kvalitu a efektivitu školního vzdělávacího programu.

Viz Příloha č. 3

8 Přílohy školního vzdělávacího programu

1. Provozní řád
2. Režim dne
3. Tabulka autoevaluace v mateřské škole
4. Tabulky integrovaných bloků
5. Dotazník pro rodiče
6. Dotazník pro zdravotní personál
7. Preventivní program školy
8. Školní preventivní strategie
9. Školní program environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty
10. Plán pedagogické podpory

Příloha č. 3

TABULKA AUTOEVALUACE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Oblast	**Sledovaný jev**	**Jak, formy**	**Jak často**	**Kdo zodpovídá**	**Poznámky**
Průběh vzdělávání	Individuální přístup k hospitalizovaným dětem a jejich rodičům	Rozhovor Konzultace s dlouhodobě ležícími pacienty	Aktuálně s právě hospitalizovaným dítětem	Učitelka MŠ	
Podmínky vzdělávání, klima	Osobní komunikace a spolupráce zdravotník a učitel	Rozhovor Konzultace Dotazník	Denně 1x za rok 1x za 2 roky	Učitelka MŠ Vrchní sestra	
Výsledky vzdělávání	Realizace plánovaných projektů v praxi a soulad s RVP	Zápisy v týdenních plánech Hospitace	Denně Dle plánu	Učitelka MŠ Vedení školy	
Výsledky vzdělávání a úroveň výsledků	Naplňování projektu „Co mě čeká“	Pozorování Konzultace se zdrav. personálem, dotazy	Průběžně Půlročně Průběžně	Učitelka MŠ Vrchní sestra Primář dět. odd.	
Podmínky	Materiální vybavení školy Organizace provozu	Rozhovor Doplňování materiálu na základě spolupráce s dalšími subjekty	Průběžně 1 x ročně	Vedení školy Učitelka MŠ	
Řízení	Pracovní klima Přístup k informacím	Sledování Informace z vnitřního a vnějšího prostředí	Průběžně Neurčeno	Učitelka MŠ Vedení školy	

Mgr. Eliška Ježková

Digitálně podepsal Mgr. Eliška Ježková
Datum: 2025.11.25 12:57:25 +01'00'